

Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 95 hallituksen esityksen johdosta laiksi tulo- ja varallisuusverolain muuttamisesta

Eduskunta on 26 päivänä syyskuuta 1984 lähettänyt valtiovarainvaliokunnan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen n:o 131 laiksi tulo- ja varallisuusverolain muuttamisesta.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan muutoksia tulo- ja varallisuusverolain kaikkiin viiteen osaan eli yleisiin, verovelvollisuutta koskeviin, tuloa koskeviin, varallisuutta koskeviin ja veroa koskeviin säännöksiin. Tämän vuoksi valiokunta on päättänyt tässä yhteydessä käsitellä myös kaikki muut tulo- ja varallisuusverolakiin liittyvät lakialoitteet sekä muut tulo- ja varallisuusverolakiin liittyviksi katsottavat toivomusaloitteet paitsi ne, jotka välittömästi liittyvät lasten hoidon verotuksellisiin seuraamuksiin. Eduskunnalle on annettu pienten lasten hoidon kehittämistä koskeva hallituksen esitys sekä siihen liittyvä esitys laiksi tulo- ja varallisuusverolain 17 b §:n muuttamisesta sekä laiksi eräiden kotihoitotukien verovapaudesta (HE n:o 207), joten valiokunta on käsitellyt edellä tarkoitetut laki- ja toivomusaloitteet viimeksi mainitun hallituksen esityksen yhteydessä. Siten valiokunta on tämän esityksen yhteydessä käsitellyt eduskunnan valtiovarainvaliokuntaan valmisteltavaksi

— 7 päivänä helmikuuta 1984 lähettämän ed. Pekkarisen ym. lakialoitteen n:o 192 (1983 vp.) laiksi tulo- ja varallisuusverolain 22 §:n muuttamisesta,

— 24 päivänä helmikuuta 1984 lähettämän ed. Puolanteen ym. lakialoitteen n:o 2 laiksi tulo- ja varallisuusverolain muuttamisesta,

— 28 päivänä helmikuuta 1984 lähettämän ed. Kuusion ym. lakialoitteen n:o 17 laiksi tulo- ja varallisuusverolain 28 §:n muuttamisesta,

— 25 päivänä huhtikuuta 1984 lähettämän ed. Isohookana-Asunmaan ym. lakialoitteen n:o 45 laiksi tulo- ja varallisuusverolain 29 §:n muuttamisesta,

— 11 päivänä toukokuuta 1984 lähettämän ed. Puolanteen ym. lakialoitteen n:o 53 laiksi tulo- ja varallisuusverolain muuttamisesta,

— 18 päivänä syyskuuta 1984 lähettämän ed. Alarannan ym. lakialoitteen n:o 67 laiksi tulo- ja varallisuusverolain 33 ja 57 §:n muuttamisesta,

— 18 päivänä syyskuuta 1984 lähettämän ed. Jouppilan ym. lakialoitteen n:o 69 laiksi tulo- ja varallisuusverolain 29 §:n muuttamisesta,

— 9 päivänä lokakuuta 1984 lähettämän ed. Jouppilan ym. lakialoitteen n:o 79 tulo- ja varallisuusverolain 29 §:n muuttamisesta,

— 19 päivänä lokakuuta 1984 lähettämän ed. Rosnellin ym. lakialoitteen n:o 84 laiksi tulo- ja varallisuusverolain 29 ja 37 §:n muuttamisesta sekä

— 16 päivänä marraskuuta 1984 lähettämän ed. Sköningin ym. lakialoitteen n:o 96 laiksi tulo- ja varallisuusverolain 22 §:n muuttamisesta.

Lisäksi valiokunta on käsitellyt eduskunnan valtiovarainvaliokuntaan 20 päivänä maaliskuuta 1984 valmisteltavaksi lähettämän

— ed. Alhon ym. toivomusaloitteen n:o 36 opiskelijavähennysoikeuden myöntämisestä verotuksessa lukukausittain,

— ed. Arranzin ym. toivomusaloitteen n:o 42 pienten eläkkeiden verotuksen keventämisestä,

— ed. Arranzin ym. toivomusaloitteen n:o 44 vuokratulon vähennyskelpoisuudesta verotuksessa,

— ed. Arranzin ym. toivomusaloitteen n:o 45 sairauskuluvähennyksen omavastuuosuuden poistamisesta,

— ed. Arranzin ym. toivomusaloitteen n:o 46 kuukautissuojien hankkimisesta aiheutuvien kustannusten verovähennyskelpoisuudesta,

— ed. Ehrnroothin toivomusaloitteen n:o 53 opiskelijavähennyksestä koskevan tulo- varallisuusverolain säännöksen muuttamisesta,

— ed. Ehrnroothin toivomusaloitteen n:o 54 vuokratulon vähennyskelpoisuudesta verotuksessa,

— ed. Ehrnroothin toivomusaloitteen n:o 55 omassa käytössä olevan asuinrakennuksen verotusarvon vahvistamisesta puoleen käyvästä arvosta,

— ed. Eklundin ym. toivomusaloitteen n:o 57 pienten työeläkkeiden verotuksen keventämisestä,

— ed. Enävaaran ym. toivomusaloitteen n:o 60 verovähennysten tekemisestä maksettavasta verosta,

— ed. Hurskaisen ym. toivomusaloitteen n:o 65 elatusmaksujen vähentämisestä verotuksessa,

— ed. Joutsenlahden ym. toivomusaloitteen n:o 72 päätoimiseksi katsottavana opiskeluaikana ansaittujen tulojen vapauttamisesta verosta,

— ed. Joutsenlahden ym. toivomusaloitteen n:o 73 kaikkien sairauskulujen saattamisesta vähennyskelpoisiksi verotuksessa,

— ed. Joutsenlahden ym. toivomusaloitteen n:o 74 kahden vuoden verovapauden myöntämisestä työelämään siirtyneille nuorille,

— ed. Joutsenlahden ym. toivomusaloitteen n:o 75 invalidivähennyksen korottamisesta,

— ed. Joutsenlahden ym. toivomusaloitteen n:o 76 kotitaloustyöntekijöiden palkkakustannusten tekemisestä vähennyskelpoisiksi verotuksessa,

— ed. Joutsenlahden ym. toivomusaloitteen n:o 78 verovähennysten myöntämisestä varusmiespalveluksen suorittaneille,

— ed. Joutsenlahden ym. toivomusaloitteen n:o 79 maataloudenharjoittajien erillisverotuksen toteuttamisesta,

— ed. Joutsenlahden ym. toivomusaloitteen n:o 80 virka-asuntoina käytettyjen vanhojen pappiloiden verotusarvojen alentamisesta pappilakulttuurin säilyttämiseksi,

— ed. Jyrkilän ym. toivomusaloitteen n:o 84 invalidivähennysten korottamisesta,

— ed. Koiviston ym. toivomusaloitteen n:o 90 erillisverotuksen ulottamisesta koskemaan kaikkia maatalon tuloja,

— ed. Korttesalmen ym. toivomusaloitteen n:o 94 lapsen ikärajan korottamisesta verotuksessa,

— ed. Korttesalmen ym. toivomusaloitteen n:o 95 matkakustannusten saattamisesta kokonaan vähennyskelpoisiksi verotuksessa,

— ed. Korttesalmen ym. toivomusaloitteen n:o 96 vuokratulon verottomuudesta eräissä tapauksissa,

— ed. Korttesalmen ym. toivomusaloitteen n:o 97 pienehköistä vuokra-asunnoista saatavan vuokratulon verotuksen huoventamisesta,

— ed. S. Mikkolan ym. toivomusaloitteen n:o 112 perheen koon huomioon ottamisesta verotuksessa,

— ed. Pekkarisen ym. toivomusaloitteen n:o 121 opiskelijavähennyksen korottamisesta,

— ed. Pohdon ym. toivomusaloitteen n:o 127 moottorisahakustannusten saattamisesta kokonaan vähennyskelpoisiksi verotuksessa,

— ed. Riihijärven ym. toivomusaloitteen n:o 142 verovapaan perustoimeentulon turvaamisesta,

— ed. Riihijärven ym. toivomusaloitteen n:o 143 opiskelijavähennyksen korottamisesta,

— ed. Riihijärven ym. toivomusaloitteen n:o 144 vanhuusvähennyksen palauttamisesta verotukseen,

— ed. Riihijärven ym. toivomusaloitteen n:o 145 kansaneläkkeiden verotuksen poistamisesta,

— ed. Rusasen ym. toivomusaloitteen n:o 147 asuntoedun verotusarvon kohtuullistamisesta,

— ed. Tuovisen ym. toivomusaloitteen n:o 160 eläkeläisen opiskelijalta saaman vuokratulon verovapaudesta,

— ed. Vainion ym. toivomusaloitteen n:o 162 verovapauden myöntämisestä itsensä työllistävälle henkilölle,

— ed. Vainion ym. toivomusaloitteen n:o 163 jatko- ja uudelleen koulutuksen kustannusten veronvähennyskelpoisuudesta,

— ed. Vainion ym. toivomusaloitteen n:o 164 vuorotyölisän verotuksen poistamisesta,

— ed. Vainion ym. toivomusaloitteen n:o 165 päivärahojen verotuskäytännöstä,

— ed. Vainion ym. toivomusaloitteen n:o 166 äitiys- ja sairauspäivärahan saattamisesta verovapaaksi,

— ed. Vainion ym. toivomusaloitteen n:o 167 invalidivähennysten korottamisesta,

— ed. Vainion ym. toivomusaloitteen n:o 168 yksityiskotiin sijoitetun lapsen huoltamisesta myönnettävistä veronhuojennuksista,

— ed. Vainion ym. toivomusaloitteen n:o 169 aloitepalkkioiden saattamisesta verottomaksi tuloksi,

— ed. Vainion ym. toivomusaloitteen n:o 170 naapurivun verotuksen poistamisesta,

— ed. Vainion ym. toivomusaloitteen n:o 171 kotimaassa vietetyn loman vaikutuksesta ulkomailla työskentelevän henkilön verotukseen,

— ed. Vainion ym. toivomusaloitteen n:o 174 pienehköjen vakuutuskorvausten verovapaudesta ja

— ed. Vallin ym. toivomusaloitteen n:o 177 vesistöjen säännöstelystä maksettavien korvausten verovapaudesta.

Hallitus ehdottaa, että rahan arvon muuttumisesta johtuvan veroasteen kasvun hillitsemiseksi veroasteikkojen 5 prosentin kuluttajahintojen

nousua vastaavan muutoksen lisäksi myös eräitä keskeisiä tuloverotuksessa myönnettäviä vähennyksiä korotettaisiin vastaavasti. Myös eräisiin muihin tulo- ja varallisuusverolain säännöksiin ehdotetaan muutoksia.

Ne vähennykset, joiden määriä ehdotetaan tuloverotuksessa korotettavaksi, ovat tulonhankkimisvähennys, valtionverotuksen työtulovähennys, ylimääräinen työtulovähennys, jonka nimi ehdotetaan samalla muutettavaksi lapsenhoitovähennykseksi, yksinhuoltajavähennys, puoliso-vähennys niissä tapauksissa, joissa verovelvollinen on elättänyt verovuonna enintään seitsemän vuotta täyttäneitä lastaan tai kasvattilastaan, koulutusvähennys sekä huoltaja- ja elatusvelvollisuusvähennys. Kunnallisverotuksessa korotettavaksi ehdotetut vähennykset ovat yksinhuoltajavähennys ja elatusvelvollisuusvähennys sekä lapsivähennys, perusvähennys ja opiskelijavähennys, joita viimeksi mainittuja ehdotetaan korotettaviksi inflaatiotarkistusta enemmän.

Puolisoiden verotuksessa erillisverotettavan muun tulon kuin ansiotulon enimmäismäärää ehdotetaan korotettavaksi 3 000 markasta 4 000 markaksi. Samoin ehdotetaan korotettavaksi yrittäjätulon ilman eri selvitystä ansiotuloksi katsottavaa osuutta.

Omaisuuksien tulovähennystä ehdotetaan vuokra-asuntojen tarjonnan lisäämiseksi korotettavaksi muuna asuntona kuin vapaa-ajan asuntona käytettäväksi vuokratusta asunnosta saadun vuokratulon osalta nykyisestä 2 900 markasta 6 000 markaksi. Samalla ehdotetaan, että omaisuustulovähennystä koskevaa säännöstä sen soveltamisessa esiintyneiden ongelmien vuoksi täydennettäisiin säännöksillä, joista ilmenisi, että vähennys tehdään ensisijaisesti muusta kuin ansiotulosta, ja että sen suuruus määrätään ennen luonnollisten vähennysten tekemistä olevan omaisuustulon määrän perusteella.

Metsätyövälineiden käytöstä aiheutuvien kustannusten perusteella myönnettävistä vähennyksistä sekä niin sanotusta metsäurivähennyksestä, joka eräin edellytyksin myönnetään metsätyöstä saadusta palkasta, on säädetty vuosittain eräistä palkkatuloista verotuksessa tehtävistä vähennyksistä annetussa laissa. Palkkatuloon kohdistuvan vähennysjärjestelmän kehittämiseksi hallitus ehdottaa, että nämä säännökset luonteeltaan pysy-

viksi osoittautuneina sisällytettäisiin tulo- ja varallisuusverolakiin ja säädettäisiin pysyviksi.

Sairauskuluvähennyksen omavastuuosuutta ehdotetaan korotettavaksi yksinäisen henkilön osalta nykyisestä 200 markasta 300 markaksi ja puolisoien osalta 400 markasta 600 markaksi.

Varallisuusveroasteikon inflaatiotarkistukseen liittyen ehdotetaan varoista myönnettävien puoliso- ja lapsivähennysten enimmäismääriä samoin kuin omasta asunnosta varallisuusverotuksessa myönnettävää huojennusta korotettavaksi.

Käsiteltyjen lakialoitteiden mukaiset lakiehdotukset sisältävät hallituksen esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen mukaisten säännösehdotusten ja eräiden muiden tulo- ja varallisuusverolain säännösten osalta hallituksen esityksestä ja voimassaolevasta laista poikkeavia muutosehdotuksia. Käsitellyissä toivomusalioitteissa ehdotetaan eduskunnan hyväksyttäväksi useita käsiteltyihin säännösehdotuksiin ja niihin läheisesti liittyviin muihin säännösehdotuksiin liittyviä toivomuksia.

Valiokunta on käsitellyt asian ja todennut hallituksen esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen tarkoituksenmukaiseksi. Hallituksen esityksen perusteluihin yhtyen valiokunta on päättänyt asettua puoltamaan hallituksen esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen hyväksymistä.

Käsittelemiensä aloitteiden suhteen valiokunta on asettunut kielteiselle kannalle.

Valiokunta kunnioittaen ehdottaa,

että Eduskunta päättäisi hyväksyä hallituksen esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen muuttamattomana.

Samalla valiokunta, jonka käsittelyn pohjana on ollut hallituksen esitys, ehdottaa,

että lakialoitteisiin n:o 192 (1983 vp.), 2, 17, 45, 53, 67, 69, 79, 84 ja 96 sisältyvät lakiehdotukset hylättäisiin.

Vielä valiokunta ehdottaa,

että toivomusalioitteet n:o 36, 42, 44—46, 53—55, 57, 60, 65, 72—76, 78—80, 84, 90, 94—97, 112, 121, 127, 142—145, 147, 160, 162—171, 174 ja 177 hylättäisiin.

Helsingissä 12 päivänä joulukuuta 1984

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Salolainen, varapuheenjohtaja Muurman, jäsenet Alppi, Impiö, Joutsenlahti, Linna, Malm, Martikainen,

Rönholm, Tenhiälä, Tikka, Tuovinen ja Vainio sekä varajäsenet Manninen, Mattila, Piipari, Rusanen, Sasi, Savolainen, Vepsäläinen ja Vähäkangas.

Vastalauseita

I

Hallitus pyrkii rajoittamaan yhteiskunnan palvelujen kehittämistä ja karsimaan olemassa olevia sosiaalisia etuuksia. Niinpä viime vuonna käyttöön otettua verotuksessa tapahtuvan sairauskulujen vähentämisen omavastuuosuutta hallitus on esittänyt korotettavaksi ja valiokunnan enemmistö on siihen yhtynyt. Kyse ei ole yksittäisestä toimenpiteestä, vaan muita pieni- ja keskituloisten asemaa heikentäviä toimia ovat olleet ja ovat mm. kansaneläkkeen indeksin välitarkistuksen poistaminen, päivähoidon kehittämisen hidastaminen, vakuutetun sairausvakuutusmaksun ja kansaneläkemaksun korottaminen, sairausvakuutuksen omavastuuosuuksien korottaminen, kansalaisille tärkeiden palvelusten kehittämisen jarruttaminen kuntien valtionosuusasteikkoa alentamalla ja valtionosuuksien maksatusta lykkäämällä, äitiyspäivärahan 100 päivän jälkeisen päivärahan tilapäisen alennuksen jatkaminen edelleen vain muutamia mainitaksemme. Hallituksen politiikka noudattaa siten useista kapitalismin maista tuttua konservatiivista, reaganilaista politiikkaa, jota maassamme kokoomus on perinteisesti edustanut. Emme ole voineet yhtyä siihen, että sairauskuluille asetettaisiin omavastuuosuus niitä verotuksessa vähennettäessä, saati että omavastuuosuutta nostettaisiin.

Verotus ei saa kohdistua ihmisen välttämättömmiin tarvitsemaan toimeentuloon. Kunnallisveroa joutuu maksamaan hyvinkin alhaisista tuloista. Kunnallisverotuksen alarajan nostaminen koituisi kaikkein vähätuloisimpien hyväksi, mistä syystä kunnallisverotuksen ns. perusvähennyksen alarajaa pitäisi nostaa huomattavasti hallituksen ehdottamasta rajasta, johon valiokunnan enemmistö on valitettavasti yhtynyt. Ehdotuksemme vähentää kuntien tuloja, mutta vastaavasti kuntien valtionosuuksia tulee lisätä ja varat siihen koota valtion verotuksella suurten tulojen ja omaisuuksien haltijoilta. Edellytämme myös, että kuntien valtionosuudet tulee maksaa ajallaan ja supistamatta. Liioin emme voi pitää oikeana, että valtio pyrkii verottamaan kuntia nostamalla kuntatyönantajan sosiaaliturvamaksuja ja koko sosiaaliturvarasitusta yksityistä työnantajaa suuremmaksi.

Vastalauseemme perustana on ollut ed. Rosnellin ym. lakialoite n:o 84.

Ehdotammekin,

että hallituksen esitykseen sisältyvä lakiehdotus hyväksyttäisiin näin kuuluvana:

Laki

tulo- ja varallisuusverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 31 päivänä joulukuuta 1974 annetun tulo- ja varallisuusverolain (1043/74) 3 §:n 2 momentti, 17 §:n 2 momentti, 17 b §:n 2 momentti, 28 §:n 1 kohta, 29 §:n 1 momentin 6 kohta, 32 §, 32 a §, 33 §:n 1 momentin 1, 2, 3, 4 ja 5 kohta, 35 §, 36 §:n 1 momentin 2, 3 ja 4 kohta sekä 3 momentti, 37, 50 ja 53 §, 57 §:n 1 momentin 1 kohta sekä 3 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 17 §:n 2 momentti 19 päivänä joulukuuta 1980 annetussa laissa (845/80), 17 b §:n 2 momentti, 28 §:n 1 kohta, 29 §:n 1 momentin 6 kohta, 32 a §, 33 §:n 1 momentin 1, 2, 3, 4 ja 5 kohta, 36 §:n 1 momentin 2, 3 ja 4 kohta ja 3 momentti, 37, 50 ja 53 § sekä 57 §:n 1 momentin 1 kohta ja 3 momentti 29 päivänä joulukuuta 1983 annetussa laissa (1097/83), 32 § 23 päivänä kesäkuuta 1977 annetussa laissa (510/77) ja 35 § 25 päivänä heinäkuuta 1975 annetussa laissa (608/75), sekä

lisätään lakiin uusi 26 a § seuraavasti:

3, 17, 17 b, 26 a ja 28 §
(Kuten valiokunnan mietinnössä)

29 §

Verovelvollisella on oikeus vähentää

6) omia ja perheenjäsentensä sairauskuluja (*poist.*) enintään 1 600 markkaa tai, jos kysymyksessä ovat puoliset, (*poist.*) yhteensä enintään 3 200 markkaa, minkä lisäksi enimmäismääriä on korotettava 500 markalla jokaisesta alaikäisestä lapsesta tai kasvattilapsesta, jota verovelvollinen on verovuonna elättänyt.

32, 32 a, 33, 35 ja 36 §
(Kuten valiokunnan mietinnössä)

37 §

Jos koko verovuoden Suomessa asuneen henkilön tulo edellä mainittujen vähennysten jälkeen ei ole 7 000 markan määrää suurempi, on siitä kunnallisverotuksessa vähennettävä sanotun tulon määrä, tai jos tulo on 7 000 markkaa suurempi, 7 000 markkaa vähennettynä yhdellä prosentilla jokaisesta täydestä 70 markan määrästä, jolla tulo ylittää 7 000 markan määrän (*perusvähennys*).

50, 53 ja 57 §
(Kuten valiokunnan mietinnössä)

Voimaantulo- ja soveltamissäännös
(Kuten valiokunnan mietinnössä)

Helsingissä 12 päivänä joulukuuta 1984

Osmo Vepsäläinen

Ulla-Leena Alppi

Juhani Vähäkangas

II

Hallitus esittää eräitä tulo- ja varallisuusverolain (TVL) keskeisiä vähennyksiä tarkistettavaksi 5 prosentin hintatason nousua vastaavasti.

Vakiintunut käytäntö ja tuloverotuksen kiristymisen estäminen edellyttävät TVL:n vähennyksiin täysimääräistä inflaatiotarkistusta. Hallitus on myös keväällä 1984 solmimassaan hallituksen ja keskeisten työmarkkinajärjestöjen välisessä ns. Pekkas-sopimuksessa sitoutunut omalta osaltaan myötävaikuttamaan verotuksen kiristymisen estämiseen täysimääräiset inflaatiotarkistukset toteutamalla.

Hallituksen esittämä 5 prosentin tarkistus on alle arvioidun 7 prosentin inflaatiokehityksen. Kun vuonna 1983 TVL:n vähennyksiä tarkistettiin vain 6 prosentin linjan mukaisesti inflaatiovauhdin ollessa 8,5 prosenttia, olisi myös tämä 2,5 prosentin jälkeenjääneisyys otettava nyt huomioon TVL:n vähennyksiä tarkastettaessa.

Tämän vuoksi kokoomus esittääkin, että TVL:n vähennyksiin tehtäisiin täysimääräinen inflaatiotarkistus 8 prosentin linjan mukaisesti, mikä sekään ei ole täysin riittävä vähennysten reaaliarvon turvaamiseksi.

Osa vähennyksistä on myös jäänyt pahasti jälkeen siitä, mikä niiden reaaliarvo on alunperin ollut. Tämä koskee mm. puoliso vähennystä ja opiskelijavähennystä. Ehdotamme näiden vähennysten olennaista korjaamista. Seuraavassa esitämme yksityiskohtaiset perustelumme eräisiin valiokunnan mietinnössä ehdottamiimme muutosesityksiin.

17 §. Toimenpiteet puolisoiden erillisverotuksen toteuttamiseksi ovat jääneet keskeneräisiksi. Erillisverotuksen toteuttamiseksi ja samalla verotuksen yksinkertaistamiseksi kokoomuksen mielestä olisi tässä vaiheessa puolisoiden erillisverotettavien pääomatulojen määrä korotettava 10 000 markkaan.

22 § 1 mom. 2b-kohta. Korkeatasoisten kulttuuritapahtumien merkitys on maamme kulttuuritarjonnassa ja kansainvälisen kulttuurivaihdon toteuttajana kiistaton. Juhlien korkea taso on saavutettu ensiluokkaisten kotimaisten ja ulkomaisten esiintyjien avulla. Tähänastisen käytännön mukaan juhlien järjestäjät ovat maksaneet taiteilijavierailusta aiheutuneet kulut ja palkkiot sille konserttitoimistolle tai agentille, jonka kautta taiteilijavierailu on järjestetty. Konserttitoimisto tai agentti on vuorostaan perinyt veron taiteilijan kotimaan lainsäädännön edellyttämällä

tavalla. Nyt kuitenkin käytäntö on muuttumassa KHO:n kesäkuussa 1983 tekemän päätöksen mukaan siten, että kotimaisen järjestäjän on myös perittävä taiteilijan palkkiosta lähdevero. Tämän käytännön omaksuminen johtaa mm. kaksinkertaiseen verotuksen taiteilijan osalta. Kokoomuksen mielestä konserttitoimistolle maksettavat taiteilijan palkkiot tulisi vapauttaa lähdeverosta.

26 § 1 mom. 7-kohta. Kokoomuksen mielestä luonnollisena vähennyksenä on voitava tehdä aiheutuneita kohtuullisia kustannuksia vastaava vähennys ei vain valtiollisen luottamustehtävän hoitamisesta, vaan kaikkien julkisten luottamustehtävien hoitamisesta. Esityksen tarkoituksena on myös laajentaa vähennysoikeus kunnallisista luottamustehtävistä maksettavaan luottamushenkilöiden palkkioon. Tällä hetkellä varsinkin kunnallisissa luottamustehtävissä toimivat henkilöt eivät voi vähentää lähestulkoonkaan kaikkia niitä kustannuksia, mitä heillä tehtävänsä hoitamisesta on.

29 § 1 mom. 5-kohta. Koska työ- ja yrittäjäeläkejärjestelmät eivät vielä toimi täysimääräisesti, on maassamme lukuisia yrittäjiä ja muita vanhempia henkilöitä, jotka ovat joutuneet hankkimaan itselleen vapaaehtoista lisäeläketurvaa. Niistä aiheutuvia maksuja ei nykyisen lainsäädännön puitteissa ole mahdollista kokonaisuudessaan vähentää. Kokoomuksen mielestä lakia olisikin muutettava siten, että periaatteessa kaikki eläkevakuutusmaksut voitaisiin vähentää.

29 § 1 mom. 7-kohta. Kokoomus on pitkään esittänyt, että verovelvollisella tulisi olla oikeus vähentää verotuksessaan lapsenhoitajalleen suorittamansa palkkameno ja työnantajan maksettavaksi kuuluvat sosiaaliturvakustannukset. Eduskunnassa hyväksyttiin syksyllä 1983 yksimielisesti tämän asian selvittämistä koskeva lausuma. Lausuman perusteella hallitus ei ole kuitenkaan ryhtynyt tarpeellisiin toimenpiteisiin. Lasten kotihoitoa on pidettävä useissa tapauksissa välttämättömyytenä, koska päivähoitopaikkoja ei ole riittävästi. Tällä tavalla voitaisiin myös nuoria henkilöitä työllistää ja taata lapsenhoitajille palkkataso, joka olisi vertailukelpoinen muiden hoitoalojen palkkauksen kanssa. Ammatin arvostusta voitaisiin myös nostaa. Verovähennysoikeus olisi yhteiskunnalle edullinen vaihtoehto säästävien työttömyyskorvausten ja lastenhoitajilta kertyvien verotulojen muodossa samalla vähentäessään painetta kunnallisten päiväkotien perusta-

miseen. Kokoomuksen mielestä vähennykselle on kuitenkin asetettava tiettyjä rajoituksia koskien vähennyksen enimmäismäärää ja perheen koostumusta.

31 § 3 mom. Kokoomuksen mielestä vammaisten ja vanhusten hoidosta aiheutuneet kustannukset olisi voitavat nykyistä paremmin ottaa huomioon verotettavaa tuloa vähentävänä seikkana. Tämän vuoksi kokoomus esittää veronmaksukyvyyn alentumisvähennyksen käyttämistä näissä tapauksissa.

32 a §. Kokoomuksen mielestä omaisuustulovähennys tulee tehdä nettoperiaatteen eli omaisuustulosta todellisuudessa syntyneen tulon perusteella. Samalla kun täten poistetaan tosiasiallinen verosubventio, voitaisiin vuokratulon vähennysoikeuden enimmäismäärää korottaa 9 000 markkaa. Vasta tällä markkamäärällä on elvyttävää vaikutusta vuokra-asuntotuotantoon.

33 § 1 mom. 1-kohta ja 2a-kohta. Kokoomus esittää mainitut kohdat yhdistettäväksi sekä inflaatiotarkistusta niihin.

33 § 1 mom. 4-kohta. Vuodesta 1976, jolloin nykyinen perheverotusjärjestelmämme otettiin käyttöön, on vuoteen 1985 kaikkia muita vähennyksiä korotettu lukuun ottamatta puoliso-vähennystä. Tästä on aiheutunut, että perheiden, joissa molemmat puoliset ovat ansiotöissä, ja perheiden, joissa vain toinen puoliso on ansiotyössä, välinen verorasituksen ero kasvaa jatkuvasti. Perheen kokonaistulojen ollessa 60 000 markkaa on ero veron määrässä vuodesta 1976 vuoteen 1985 kasvanut noin 300 prosenttia. Tämän vuoksi on todella perusteltua syytä korottaa puoliso-vähennystä selvästi inflaatiokehitystä enemmän.

33 § 1 mom. 5-kohta ja 36 § 1 mom. 4-kohta. Kokoomuksen mielestä sekä koulutusvähennys että opiskelijavähennys on myönnettävä jo lukukauden eikä lukuvuoden opintojen perusteella. Opintoja aloitettaessa ja päätettäessä sekä esimerkiksi asevelvollisuutta kesken opintoja suoritettaessa ei ole mahdollista täyttää lain kohdassa nykyisin mainittua 7 kuukauden opiskeluajan vaatimusta. Kokoomus esittää myös opiskelijavähennykseen selvästi inflaatiokehitystä korkeampaa korjausta, mihin antaa erityisesti aihetta velkojen korkojen vähennysoikeuden omavastuusuuden toteuttaminen, jota ei ole opiskelijoille täysimääräisesti vielä kompensoitu.

33 § 1 mom. 8-kohta. Kehitysyhteistyöhön osoitettavien vapaaehtoisten avustusten lisäämiseksi ja kannustamiseksi olisi käytettävä hyväksi mm. verotuksellisia keinoja. Tulo- ja varallisuusverolain 33 §:n 1 momentissa lahjoitusten vero-

vähennysoikeudelle asetetut vähimmäis- ja enimmäisrajat eivät kuitenkaan sovellu kehitysyhteistyölahjoituksiin. Varsin harvoin yksityisillä kansalaisilla on mahdollisuus lahjoittaa 5 000 markkaa vuodessa tai sitä enemmän. Koska ei ole mitään syytä rajoittaa suuriakaan kehitysapulahjoituksia, ei myöskään enimmäisraja ole tarpeen. Lisäksi on huomattava, että vaikka kehitysyhteistyölahjoitukset verovapauden johdosta olennaisesti lisäntyisivät, on niiden merkitys valtiontalouden kannalta lähes mitätön. Kehitysyhteistyöpolitiikan ja maamme kehitysyhteistyöilmapiirin kannalta niillä olisi kuitenkin olennainen merkitys.

34 § ja 36 a §. Kokoomus katsoo, että kansaneläkkeiden verollepanon yhteydessä tapahtui käteen jäävän tulon menetystä liian alhaisissa tuloluokissa, ns. uudet eläkkeet 2 600 markasta lähtien ja ns. vanhat eläkkeet jo 1 600 markasta lähtien laskettuna vuoden 1983 tasosta. Sen vuoksi verotus uudistuksen yhteydessä tapahtuneet epäkohdat ja kohtuuttomuudet eläkeläisiä kohtaan tulee korjata. Kokoomus esittää eläketulovähennystä laskettaessa käytettäviin kertoi-miin sellaista muutosta, että ns. vanhaa työeläkettä saavalla käteen jäävä tulo lisääntyy jonkin verran vielä noin 2 700 markan työeläketulolla. Esittämiemme kertomien korotukset ovat erisuuruisia valtionverotuksessa ja kunnallisverotuksessa sen vuoksi, että verotulojen menetys ei koituisi vain kuntien rasitukseksi.

45 § 2 mom. Varallisuusverotuksessa metsän arvoa laskettaessa kerroinluvaksi esitetään 10:n sijasta 6:ta.

57 § 1 mom. 2-kohta. Kokoomus esittää jälleen kerran invalidivähennyksen palauttamista kunnallisverotuksessa tehtäväksi myös eläketulosta, mikä lieventäisi nettotulovähennyksiä invalidieläkkeen saajilta. Osaltaanhan käteen jäävän tulon pieneminen kansaneläkkeiden verollepanon yhteydessä johtui siitä, että invalidivähennystä kunnallisverotuksessa ei enää voida tehdä eläketulosta.

60 § 2 mom. 3-kohta. Työntekijöille on ryhdytty maksamaan palkkioita tehdyistä merkittävistä tuotekehitysalotteista. Eräiden aloitteiden ja tuotekehitystoimintojen merkitys on arvioitu huomattavan suureksi. Ongelmaksi työntekijöiden verotuksessa on aloitepalkkioiden maksamisen johdosta muodostunut se, että työnantajien maksamat korvaukset ovat yhden vuoden eli sen vuoden veronalaista tuloa, jona palkkio on maksettu. Kuitenkin aloitteet voivat perustua huomattavan pitkään tuotekehittelytyöhön. Työntekijöiden aloitteiden tekemisen edistämiseksi olisi

mielestämme aloitteista ja keksinnöistä työnantajalta saatuihin korvauksiin, ellei niitä voida katsoa joltakin osin verovapaiksi, sovellettava tulo- ja varallisuusverolain tulontasauasta koskevia periaatteita.

65 § 1 mom. Verotuksen ns. kattosääntö ei nyky muodossaan estä sitä, etteivät verovelvollisen välittömät verot edelleenkin saattaisi ylittää hänen verotettavien tulojensa määrää. Kokoomuksen mielestä kohtuuttomaksi muodostuvan verotuksen estämiseksi olisi kattosääntöä tarkistettava siten, ettei verojen ja maksujen määrä ylittäisi, varallisuusvero mukaanluettuna, 80 prosenttia verotettavasta tulosta.

Todellisuutta vastaavia inflaatiotarkistuksia kokoomus esittää TVL:n 17b §:n 2 momenttiin (ansiotulo-osuus ammatista ja liikkeestä ja maataloudesta), 28 §:n 1 momentin 1-kohtaan (tulon-

hankkimisvähennys), 29 §:n 1 momentin 4-kohtaan (henki- ja henkilövakuutusmaksut), 6-kohtaan (sairauskuluvähennys), 31 §:n 1 momenttiin (veronmaksukyvyyn alentumisvähennys), 33 §:n 1 momentin 2-kohtaan (lapsenhoitovähennys), 3-kohtaan (valtionverotuksen yksinhuoltajavähennys), 36 §:n 1 momentin 3-kohtaan (kunnallisverotuksen yksinhuoltajavähennys), 5-kohtaan (invalidivähennys), 3 momenttiin (elatusvelvollisuusvähennys), 50 §:ään (oman asunnon varallisuusveroarvo), 53 §:ään (varallisuusverotuksen puoliso-vähennys) ja 57 §:n 1 momentin 2-kohtaan (valtionverotuksen invalidivähennys).

Edellä esittämämme perusteella ehdotamme,

että valiokunnan mietintöön sisältyvä lakiehdotus hyväksyttäisiin näin kuuluvana:

Laki

tulo- ja varallisuusverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 1 päivänä joulukuuta 1974 annetun tulo- ja varallisuusverolain (1043/74) 33 §:n 1 momentin 2 a-kohta, sellaisena kuin se on 19 päivänä joulukuuta 1980 annetussa laissa (845/80) ja 36 §:n 4 momentti, sellaisena kuin se on 3 päivänä joulukuuta 1982 annetussa laissa (870/82), muutetaan (poist.) lain 3 §:n 2 momentti, 17 §:n 2 momentti, 17 b §:n 2 momentti, 22 §:n 4 momentti, 26 §:n 1 momentin 7 kohta, 28 §:n 1 kohta, 29 §:n 1 momentin 4, 5 ja 6 kohta sekä 2 momentti, 31 §:n 1 momentti, 32 §, 32 a §, 33 §:n 1 momentin 1, 2, 3, 4 ja 5 kohta, 34 §:n 1 momentti, 35 §, 36 §:n 1 momentin 2, 3 (poist.), 4 ja 5 kohta sekä 3 momentti, 36 a §:n 1 momentti, 37 §, 45 §:n 2 momentti, 50 ja 53 §, 57 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohta sekä 3 momentti, 60 §:n 2 momentin 3 kohta sekä 65 §,

sellaisina kuin niistä ovat 17 §:n 2 momentti, 31 §:n 1 momentti, 60 §:n 2 momentin 3 kohta 19 päivänä joulukuuta 1980 annetussa laissa (845/80), 17 b §:n 2 momentti, 28 §:n 1 kohta, 29 §:n 1 momentin 4 ja 6 kohta, 32 a §, 33 §:n 1 momentin 1, 2, 3, 4 ja 5 kohta, 36 §:n 1 momentin 2, 3 ja 4 kohta ja 3 momentti, 37, 50, (poist.) 53 § sekä 57 §:n 1 momentin 1 kohta ja 3 momentti 29 päivänä joulukuuta 1983 annetussa laissa (1097/83), 22 §:n 4 momentti 18 päivänä kesäkuuta 1981 annetussa laissa (432/81), 29 §:n 1 momentin 5 kohta 30 päivänä huhtikuuta 1982 annetussa laissa (304/82), 29 §:n 2 momentti ja 32 § 23 päivänä kesäkuuta 1977 annetussa laissa (510/77), 34 §:n 1 momentti ja 36 a §:n 1 momentti 5 päivänä helmikuuta 1982 annetussa laissa (111/82), (poist.) 35 § 25 päivänä heinäkuuta 1975 annetussa laissa (608/75), (poist.) 36 §:n 1 momentin 5 kohta, 57 §:n 1 momentin 2 kohta 30 päivänä joulukuuta 1982 annetussa laissa (1100/82) sekä 65 § 1 päivänä joulukuuta 1978 annetussa laissa (913/78), sekä

lisätään 22 §:n 1 momenttiin uusi 2 b-kohta, lakiin uusi 26 a §, 29 §:n 1 momenttiin uusi 7 kohta, 31 §:ään uusi 3 momentti sekä 33 §:n 1 momenttiin uusi 8 kohta seuraavasti:

3 §

(Kuten valiokunnan mietinnössä)

17 §

— — — — —
Valtiolle suoritettavan tuloveron määrää lasket-

taessa lisätään sen puolison, jolla on ansiotuloja vähemmän kuin toisella puolisoilla, tai jolla ei ole ansiotuloja lainkaan, muut tulot kuin ansiotulot, siltä osin kuin niiden verotettava määrä ylittää 10 000 markkaa, toisen puolison tuloihin. Jos kummallakin puolisoilla on vain muita tuloja

kuin ansiotuloja, lisätään sen puolison, jolla on vähemmän tuloja, tulo siltä osin kuin se ylittää 10 000 markkaa toisen puolison tuloihin.

17 b §

Verovelvollisen luonnollisen henkilön tai puolisojen yhdessä harjoittaman liikkeen taikka ammatin tuloksen tahi maatilatalouden puhtaan tulon yhteismäärä katsotaan 121 500 markan määrään saakka kokonaan ansiotuloksi. Mikäli verovelvollinen esittää selvityksen siitä, että verovelvollisen tai puolisojen harjoittamassaan liikkeessä, ammatissa tai maatilataloudessa suorittaman työn kohtuullinen arvo ylittää 121 500 markkaa, voidaan myös tämän määrän ylittävä osa sanottujen tulojen yhteismäärästä katsoa ansiotuloksi. Ansiotuloksi ei kuitenkaan katsota metsätalouden puhdasta tuottoa, korkotuloa, osinkoa, vuokratuloa, asuntotuloa, arvopapereiden ja kiinteän omaisuuden luovutuksesta saatua voittoa, kiinteistön ainesosan luovutuksesta saatua korvausta eikä muuta näihin tuloihin rinnastettavaa tuloa.

22 §

Veronalaiseksi tuloksi ei katsota:

2 b) palkkiota, joka maksetaan Suomessa sävel- ja tanssitaiteen sekä näyttämötaiteen alalla järjestetystä taiteellisesti merkittävästä valtakunnallisesta tai kansainvälisestä tapahtumasta ulkomaalaisen esiintyjän konsertti- tai välitystoimistolle, mikäli esiintyjä on muualla kuin Suomessa asuva henkilö.

Valtiovarainministeriö nimeää vuosittain etukäteen opetusministeriön esityksestä ne taiteen alalla järjestettävät kilpailut ja tapahtumat, joita on pidettävä edellä 1 momentin 2 a ja 2 b kohdissa tarkoitettuina taiteellisesti merkittävinä valtakunnallisina tai kansainvälisinä kilpailuina ja tapahtumina.

26 §

Tulon hankkimisesta johtuneita menoja ovat muun ohessa:

7) julkisen luottamustehtävän hoitamisesta välittömästi aiheutuneet kohtuulliset kustannukset sen mukaan kuin verohallitus tarkemmin määrää,

26 a §

(Kuten valiokunnan mietinnössä)

28 §

Verovelvollinen saa vähentää palkkatulostaan:

1) tulonhankkimisvähennyksenä 400 markkaa lisättynä 4 prosentilla palkkatulon määrästä, ei kuitenkaan enempää kuin 1 400 markkaa ja enintään palkkatulon määrän,

29 §

Verovelvollisella on oikeus vähentää:

4) tai puolisonsa tai lastensa tahi sellaisen kasvattilapsen, jota verovelvollinen on verovuonna elättänyt, henki- tai muusta henkilövakuutuksesta suorittamansa maksut, lukuun ottamatta 5 kohdassa ja sairausvakuutuslaissa tarkoitettuja maksuja sekä kansaneläkevakuutusmaksua, kuitenkin yhteensä enintään 350 markkaa kutakin perheenjäsentä kohti,

5) omasta ja perheenjäsenensä eläkevakuutuksesta, ei kuitenkaan kertamaksullisesta, suorittamansa maksut,

6) omia ja perheenjäsentensä sairauskuluja 300 markkaa ylittävältä osalta enintään 1 750 markkaa tai, jos kysymyksessä ovat puoliset, 600 markkaa ylittävältä osalta yhteensä enintään 3 500 markkaa, minkä lisäksi enimmäismääriä on korotettava 550 markalla jokaisesta alaikäisestä lapsesta tai kasvattilapsesta, jota verovelvollinen on verovuonna elättänyt. Sairauskuluihin rinnastetaan verovelvollisen suorittamat maksut sellaisesta omasta tai perheenjäsenensä henki- tai henkilövakuutuksesta, joka oikeuttaa korvaukseen sairaanhoidon perusteella, siltä osin kuin niitä ei ole vähennetty 4 kohdan nojalla. Verovelvollisella ei ole oikeutta vähentää sairauskuluja, jos ne on korvattu sellaisen vakuutuksen perusteella, jonka maksut on vähennetty tämän tai 4 kohdan nojalla.

7) 80 % yksinhuoltajan tai vähemmän ansainneen verovelvollisen työsuhteessa olevalle lapsenhoitajalleen suorittamasta luontaisetuarvot sisältävästä bruttopalkasta sekä palkan perusteella maksetuista työnantajan sosiaaliturvamaksusta, työeläkevakuutusmaksusta ja tapaturmavakuutusmaksusta, kuitenkin enintään 2 000 markkaa kuukaudessa edellyttäen, että verovelvollinen on elättänyt verovuonna enintään 7 vuotta täyttynyttä lastaan tai kasvattilastaan ja että verovelvolliselle tai hänen aviopuolisolleen ei makseta kotihoidon tukea eikä lapsi ole kunnallisessa päivähoitossa.

Edellä 1 momentin 4—7 kohdissa mainitut vähennykset sekä verovelvollisen tai hänen perheensä vakituisen asunnon hankkimisesta ja perusparannuksista aiheutuneiden velkojen sekä verovelvollisen tai hänen perheensä elantokustannuksiksi katsottavien velkojen korot ja indeksija kurssitappiot vähennetään sen puolison tuloista, joka vähennystä on vaatinut. Jollei vähennystä voida tehdä sen mukaan kuin puoliso on sitä vaatineet, tehdään vähennys ensisijaisesti sen puolison tuloista, jonka ansiotulojen yhteismäärä on suurempi. Edellä mainitut vähennykset tehdään samansuuruisina valtion- ja kunnallisverotuksessa.

31 §

Jos verovuonna Suomessa asuneen henkilön veronmaksukyky hänen ja hänen perheensä käytettävissä olevat tulot ja varallisuus huomioon ottaen on erityisistä syistä, kuten elatusvelvollisuuden, työttömyyden tai sairauden johdosta olennaisesti alentunut, vähennetään tulosta kohdittainen määrä, ei kuitenkaan enempää kuin 5 800 markkaa (veronmaksukykyyn alentumisvähennys).

Jos verovelvollinen on huoltanut kotihoidossa huollon tarpeessa olevaa vammaista tai ennen verovuoden päättymistä 65 vuotta täyttävää henkilöä, verovelvollisella on oikeus 1 momentissa mainittuun vähennykseen.

32 §

(Kuten valiokunnan mietinnössä)

32 a §

Luonnollinen henkilö tai erillisenä verovelvollisena verotettava kotimainen kuolinpesä saa vähentää (poist.) kotimaiselta osakeyhtiöltä tai osuuskunnalta saatujen osinkojen ja osuuspääoman korkojen taikka kotimaiselta säästöpankilta tai osuuspankilta saatujen niiden lisärahastositouksille maksettavien korkojen ja muun veronalaisen koron sekä muuna asuntona kuin vapaa-ajan asuntona käytettäväksi vuokratusta asunnosta saadun vuokratulon perusteella yhteensä 9 000 markkaa, kuitenkin enintään edellä tarkoitettujen tulojen yhteismäärän (omaisuustulovähennys). Vähennyksen perusteella otetaan kuitenkin huomioon muita tässä pykälässä mainittuja tuloja kuin vuokratuloja enintään 3 200 markkaa.

(2 mom. poist.)

33 §

Valtionverotuksessa saa verovelvollinen vähentää lisäksi:

1) 26 prosenttia ansiotulostaan, kuitenkin enintään 12 000 markkaa (työtulovähennys),

2) 20 prosenttia ansiotulosta, kuitenkin enintään 5 200 markkaa, jos verovelvollinen on verovuonna elättänyt alaikäistä lastaan tai kasvattilastaan, minkä lisäksi vähennyksen enimmäismäärää korotetaan 1 200 markalla, jos verovelvollinen elättänyt verovuonna enintään 7 vuotta täyttäneitä lastaan tai kasvattilastaan, kuitenkin niin, että puolisoista vähennyksen saa vain se, jonka ansiotulojen määrä on pienempi (lapsenhoitovähennys),

3) 20 prosenttia tulostaan, kuitenkin enintään 6 000 markkaa, jos sellainen verovelvollinen, johon ei sovelleta tämän lain puolisoita koskevia säännöksiä, on verovuonna elättänyt alaikäistä lastaan tai kasvattilastaan tai jolla on oikeus verovuodelta 5 kohdan mukaiseen koulutusvähennykseen (valtionverotuksen yksinhuoltajavähennys),

4) 6 000 markkaa, jos verovelvollisen puolisoilla ei ole veronalaista tuloa, tai jos puolisoilla on tällaista tuloa, saa se puolisoista, jonka tulojen yhteismäärä on suurempi, vähentää 6 000 markkaa vähennettynä 25 prosentilla toisen puolison tulon määrästä, kuitenkin niin, että vähennyksen enimmäismäärää korotetaan 1 600 markalla, jos verovelvollinen on elättänyt verovuonna enintään 7 vuotta täyttäneitä lastaan tai kasvattilastaan (puolisovähennys),

5) 800 markkaa lukukautta kohden jokaisesta verovuonna elättämästään sellaisesta lapsestaan tai kasvattilapsestaan, joka ennen verovuoden alkua on täyttänyt 16 vaan ei 18 vuotta ja joka lukukauden aikana säännöllistä ja täyttä opetusta peruskoulussa, lukiossa, iltaoppi- tai ammattikoulussa, korkeakoulussa tai muussa näihin verrattavassa oppilaitoksessa, kuitenkin niin, että vähennys myönnetään vain toiselle puolisoista, jolloin, jos molemmilla puolisoilla on tuloja, vähennyksen saa vain se puoliso, jonka tulojen yhteismäärä on suurempi (koulutusvähennys),

8) lahjoitukset kehitysyhteistyöhön ja humanitaariseen toimintaan kehitysmaissa sen mukaan kuin asetuksella säädetään.

34 §

Suurimman osan verovuodesta Suomessa asunut henkilö saa eläketulostaan vähentää valtionverotuksen eläketulovähennyksen. Täyden eläketulovähennyksen määrä lasketaan siten, että luvulla 1,89 kerrotun täyden kansaneläkkeen

määrästä vähennetään täyden kansaneläkkeen suuruisen ansiotulon mukaan määräytyvä työtulovähennys sekä progressiivisen tuloveroasteikon alimman verotettavan tulon määrä ja jäännös pyöristetään seuraavaan 100 markan määrään, kuitenkin niin, että eläkkeensaajilla, jotka ovat siirtyneet työeläkkeelle ennen 1.7.1975 ja saaneet 1.7.1975—31.12.1982 välisenä aikana työeläkkeen ja sen lisäksi verovapaana kansaneläkkeestä sekä perusosan että tukiosan, käytetään edellä tässä momentissa tarkoitettuna kertoimena 2,39. Eläketulovähennys ei kuitenkaan voi olla eläketulon määrää suurempi. Jos verovelvollisen kokonaistulo on suurempi kuin täyden eläketulovähennyksen määrä, eläketulovähennystä pienennetään 75 prosentilla määrästä, jolla kokonaistulo ylittää täyden eläketulovähennyksen määrän.

35 §

(Kuten valiokunnan mietinnössä)

36 §

Suurimman osan verovuodesta Suomessa asunut henkilö saa kunnallisverotuksessa vähentää:

(2 kohta kuten valiokunnan mietinnössä)

3) 2 300 markkaa, jos hänellä verovuodelta on oikeus 2 kohdan mukaiseen lapsivähennykseen tai 33 §:n 1 momentin 5 kohdan mukaiseen koulutusvähennykseen eikä häneen ole sovellettava tämän lain puolisoita koskevia säännöksiä (kunnallisverotuksen yksinhuoltajavähennys).

4) 2 000 markkaa määrään kuitenkin niin, että eläkkeensaajilla, jotka ovat siirtyneet työeläkkeelle ennen 1.7.1975 ja saaneet 1.7.1975—31.12.1982 välisenä aikana työeläkkeen ja sen lisäksi verovapaana kansaneläkkeestä sekä perusosan että tukiosan, käytetään edellä tässä momentissa tarkoitettuna kertoimena 1,59. Eläketulovähennys ei kuitenkaan voi olla eläketulon määrää suurempi. Jos verovelvollisen kokonaistulo ylittää täyden perusvähennyksen kaksinkertaisen määrän ja täyden eläketulovähennyksen yhteismäärän, ylimenevällä osalla pienennetään eläketulovähennystä.

5) 2 800 markkaa, jos hänellä on sairaudesta, viasta tai vammasta aiheutunut pysyvä haikka, jonka haikka-aste esitetyn selvityksen mukaan on 100 prosenttia, tai jos prosenttimäärä on pienempi mutta kuitenkin vähintään 30 prosenttia, prosenttimäärän osoittaman osuuden 2 800 markasta (invalidivähennys). Jos verovelvollinen on verovuonna saanut pakolliseen eläketurvaan perustuvaa työkyvyttömyyseläkettä, katsotaan hänen haikka-asteensa ilman eri selvitystä 100 prosentiksi, jos eläke on myönnetty täytenä, ja 50 prosentiksi, jos se on myönnetty osaeläkkeenä, jollei verovelvollisen haikka-asteen esitetyn selvityksen perusteella katsota olevan suurempi. Verovelvol-

linen säilyttää oikeutensa työkyvyttömyyseläkkeen mukaiseen invalidivähennykseen senkin jälkeen, kun työkyvyttömyyseläke on muuttunut vanhuuseläkkeeksi. Asetuksella voidaan antaa määräyksiä niistä perusteista, joiden mukaan haikka-aste määritellään, sekä invalidivähennyksen saamiseksi esitettävästä selvityksestä.

Verovelvollinen, joka on verovuonna suorittanut lapsen elatusta kokevan lainsäädännön mukaisella sopimuksella tai tuomiolla vahvistettua elatusapua, saa vähentää verovuonna suorittamansa sanotun elatusavun määrän, kuitenkin enintään 3 350 markkaa alaikäistä lasta kohden (elatusvelvollisuusvähennys).

36 §

Suurimman osan verovuodesta Suomessa asunut henkilö saa eläketulostaan vähentää kunnallisverotuksen eläketulovähennyksen. Täyden eläketulovähennyksen määrä lasketaan siten, että luvulla 1,30 kerrotun täyden kansaneläkkeen määrästä vähennetään täyden perusvähennyksen määrä ja jäännös pyöristetään seuraavaan täyteen 100 markan määrään kuitenkin niin, että eläkkeensaajilla, jotka ovat siirtyneet työeläkkeelle ennen 1.7.1975 ja saaneet 1.7.1975—31.12.1982 välisenä aikana työeläkkeen ja sen lisäksi verovapaana kansaneläkkeestä sekä perusosan että tukiosan, käytetään edellä tässä momentissa tarkoitettuna kertoimena 1,59. Eläketulovähennys ei kuitenkaan voi olla eläketulon määrää suurempi. Jos verovelvollisen kokonaistulo ylittää täyden perusvähennyksen kaksinkertaisen määrän ja täyden eläketulovähennyksen yhteismäärän, ylimenevällä osalla pienennetään eläketulovähennystä.

37 §

(Kuten valiokunnan mietinnössä)

45 §

Metsän arvoksi katsotaan sen tuloverotuksessa vahvistettu puhdas tuotto kerrottuna luvulla 6. Jos maatilan metsän puuston arvo olennaisesti poikkeaa samassa kunnassa olevien samanlaatuisten metsämaiden puustojen keskimääräisestä arvosta, on metsän edellä mainitun tavoin lasketua arvoa harkinnan mukaan korotettava tai alennettava. Metsäksi luetaan maapohja ja puusto.

50 §

Jos verovelvollinen on verovuoden päättyessä käyttänyt omistamaansa rakennusta tai asunto-

osakeyhtiön osakkuuden taikka asunto-osuuskunnan jäsenyyden perusteella hallitsemaansa huoneistoa yksinomaan tai pääasiallisesti omana taikka perheensä asuntona, alennetaan rakennuksen ja sen tonttimaan sekä osakkeen ja osuuden tämän luvun säännösten mukaan määritettyä arvoa siltä osin kuin se ei ylitä 220 000 markkaa, 40 prosentilla.

Jos verovelvollisen omistamassa rakennuksessa on kaksi tai useampia huoneistoja, joista verovelvollinen on verovuoden päätyttyä käyttänyt jotakin huoneistoa yksinomaan tai pääasiallisesti omana taikka perheensä asuntona, alennetaan rakennuksen omana asuntona käytetyn osan ja sitä vastaavan tonttimaan arvoa, siltä osin kuin se ei ylitä 220 000 markkaa, 1 momentissa säädetyllä tavalla.

53 §

Suomessa asuvien puolisoitten yhteenlasketuista varoista vähennetään 15 500 markkaa. Jos toisella puolisoilla tällöin on velkoja enemmän kuin varoja, otetaan erotus huomioon toisen puolison verotettavan varallisuuden vähennyksenä, ei kuitenkaan enempää kuin kolmannes viimeksi mainitun puolison verotettavasta varallisuudesta.

Verovelvollisen, joka on asunut Suomessa ja verovuonna elättänyt alaikäistä lastaan, varoista vähennetään jokaisesta sellaisesta lapsesta 7 900 markkaa, kuitenkin niin, että vähennys myönnetään vain toiselle yhteenlasketun varallisuuden perusteella verotettavista puolisoista, jolloin, jos molemmilla puolisoilla on varoja, vähennyksen saa vain se puoliso, jonka varojen määrä on suurempi.

57 §

Verovelvollisen henkilön, joka suurimman osan verovuodesta on asunut Suomessa, tuloverosta vähennetään:

1) jos hän on verovuonna elättänyt alaikäistä lastaan tai kasvattilastaan (poist.) 900 markkaa jokaisesta sanotusta lapsesta, kuitenkin niin, että vähennys myönnetään vain sille puolisoista, jonka tuloveron määrä on suurempi (huoltajavähennys),

2) 780 markkaa, jos hänellä on sairaudesta, viasta tai vammasta aiheutunut pysyvä haitta, jonka haitta-aste esitetyn selvityksen mukaan on 100 prosenttia, tai jos prosenttimäärä on pienempi, mutta kuitenkin vähintään 30 prosenttia,

prosenttimäärän osoittama osuus 780 markasta (valtionverotuksen invalidivähennys). Jos verovelvollinen on verovuonna saanut pakolliseen eläketurvaan perustuvaa työkyvyttömyyseläkettä, katsotaan hänen haitta-asteensa ilman eri selvitystä 100 prosentiksi, jos eläke on myönnetty täytenä, ja 50 prosentiksi, jos se on myönnetty osaeläkkeenä, jollei verovelvollisen haitta-asteen esitetyn selvityksen perusteella katsota olevan suurempi. Verovelvollinen säilyttää oikeutensa työkyvyttömyyseläkkeen mukaiseen invalidivähennykseen senkin jälkeen, kun työkyvyttömyyseläke on muuttunut vanhuuseläkkeeksi. Asetuksella voidaan antaa määräyksiä niistä perusteista, joiden mukaan haitta-aste määritellään, sekä invalidivähennyksen saamiseksi esitettävästä selvityksestä.

(3 mom. kuten valiokunnan mietinnössä)

60 §

Kahdelta tai useammalta vuodelta kertyneenä tulona voidaan pitää muun muassa:

3) tuloja tekijänoikeudesta, patentista sekä keksintö-, aloite- ja muista vastaavista palkkioista, jotka saadaan työnantajalta;

65 §

Milloin verovuonna Suomessa asuneen luonnollisen henkilön tai erillisenä verovelvollisena verotettavan kotimaisen kuolinpesän tulosta ja varallisuudesta menevän valtionveron sekä hänelle määrätyn kunnallisveron, kirkollisveron, kansaneläkevakuutusmaksun ja sairausvakuutusmaksun yhteismäärä on suurempi kuin 80 prosenttia verovelvollisen valtionverotuksessa vahvistetusta verotettavasta tulosta, verovelvollisen maksettavaksi ei panna sanotun määrän yli menevää valtionveron osaa. Verotuslain 77 §:n nojalla määrätty veronkorotus on pantava maksuun kokonaan.

Verojen ja maksujen enimmäismäärää 1 momentin mukaan laskettaessa ei oteta huomioon tuloja, joista on suoritettava vain kunnallisveroa, eikä verotuslain 77 §:n nojalla määrättyä veronkorotusta.

Voimaantulo- ja soveltamissäännös
(Kuten valiokunnan mietinnössä)

Helsingissä 12 päivänä joulukuuta 1984

Kimmo Sasi
Lauri Impiö

Pirjo Rusanen
Pertti Salolainen